

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerat do 30 pečet à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod: večja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo
Ljubljana, Knaflcova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE: MARIBOR, Grajski trg 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190. NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri pošti. Ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

DEFINITIVNO UVELJAVLJENJE HAAŠKIH IN PARIŠKIH SPORAZUMOV

Včeraj je naš poslanik v Parizu deponiral v francoskem zunanjem ministrstvu ratifikacijske listine, z objavo v „Službenih Novinah“ pa bodo ti sporazumi definitivno uveljavljeni

Beograd, 5. junija. p. Naš poslanik v Parizu dr. Spaljković je včeraj v francoskem ministrstvu zunanjih poslov deponiral naše ratifikacijske listine o haaških sporazumih. V nekaj dneh bodo objavljeni ti sporazumi kot zakon v „Službenih Novinah“ ter bodo dobili s tem veljavo in obvezno moč.

Regulacija reparacijskih vprašanj v Haagu predstavlja nesumljivo velik uspeh ne samo v finančnem, nego tudi v političnem pogledu, ker so s tem do cela urejena vsa vprašanja, izvirajoča iz reparacij. Napram Nemčiji je za dobo 37 let urejeno naše povprečno prejemanje v znesku 66 milijonov zlatih

mark, oziroma 892 milijona dinarjev letno in sicer že po odbitku anuitet za vojni dolg. Toliko prejmeta samo Belgija in Amerika, nadalje Vel. Britanija, ki prejme eno četrtino več in Francija, ki prejme šestkrat toliko. Vse druge države dobijo manj.

Kar se tiče naše udeležbe v Youngovem načrtu, je ta precejšnja s 5% v znesku 6 in pol milijona dinarjev letno. V madžarskih reparacijah znaša naš delež vse do leta 1943 dva odstotka. Če pa se vpošteva, da ne bomo vračali avansa 47 milijonov zlatih kron, ki smo jih prejeli in da gredo celokupna madžarska plačila od 30. junija t. l. naprej v korist naše države, je dejansko

naš procent v madžarskih reparacijah še mnogo večji. Z Avstrijo nimamo nobenih terjatev več, ker smo vse terjatve kompenzirali z našim osvobodilnim dolgom, ki je znašal 173 milijonov zlatih frankov t. j. 1 milijarda 958 milijonov dinarjev. Nadalje je tudi poravnani naš dolg za državna posestva, ki smo jih prevzeli po Avstro-Ogrski. Ta dolg je znašal 1.750.000 zlatih kron ali 19 milijard 862 milijonov 500 tisoč dinarjev. Istočasno smo oproščeni dolga namram Bolgarski za odstopljena posestva v znesku 58 milijonov dinarjev. Tako smo v Haagu bili oproščeni skupno od dolga v znesku 22 milijard 412 milijonov 635 tisoč dinarjev.

Kršanski socialci kapitulirali pred Heimwehrom

Vsi strankini funkcionarji in mandatarji bodo prisegli zvestobo Heimwehru in se pokorili njegovim navodilom — Bauernwehr svari pred fašističnimi diktatorskimi skominami Heimwehra

Dunaj, 5. junija g. Pogajanja med krščanskimi socialci in Heimwehrom, ki so trajala že nekaj dni in so bila namenjena končnoveljavi formulaciji heimwehrovske prisige, so bila sinoči zaključena s popolnim sporazumom. Krščansko-socialni funkcionarji, ki so prišli včeraj v prostore heimwehrovskega vodstva, da bi položili prisego, so izjavili, da tega zaradi formulacije prisige ne morejo storiti in so zopet odšli. Deželno vodstvo Heimwehra se je nato sestalo na posvetovanje, kateremu so prisostvovali tudi delegati zveznega vodstva ter vojaški voditelji Heimwehra. Precej časa je bila na zborovanju navzoča tudi deputacija krščanskih socialcev pod vodstvom prelata Seipila. Zvezo s krščansko socialnim klubom, ki je imel istočasno važno sejo, je vzdrževal pozneje dr. Steidle, ki se je zato večkrat izven kluba posvetoval s prelatom Seipilom in deželnim glavarjem dr. Enderjem.

Po zaključenih pogajanjih je bila objavljena sprejeta resolucija, ki naglašala med drugim: Bojni cilj Heimwehra, kakor je bil obrazložen v razgovorih med voditelji Heimwehra in zastopniki krščansko-socialne stranke, je lahko tudi cilj krščansko-socialnega mandatarja. Kdor položi takšno prisego, ne more priti brezpozorno navzkriž z načeli krščansko-socialne stranke. Zani ni obveznosti in zahtev stranke, ki bi ne bile združljive z izjavami heimwehrovskega vodstva o bojnih ciljih te organizacije. Krščansko-socialna stranka priča, da se bodo javne izjave heimwehrovskega vodstva krile s temi razgovori. Šele v primeru, če bi vodstvo Heimwehra zahtevalo od krščansko-socialnih mandatarjev ali strankinih članov stvari, ki bi bile v nasprotju z načeli krščansko-socialne stranke, ali če bi krščansko-socialni mandatarji zahtevali parlamentarno stališče, ki bi ga stranka iz političnih vzrokov ne mogla odobravati, bi moral mandatar ali član stranke odločiti, ali bo sledil vodstvu

Heimwehra ali vodstvu stranke. Pričakovati pa je, da se bosta obe skupini pravočasno sporazumeli glede ravnanja v takem primeru.

Tekom dneva so se sestali na posvetovanje tudi deželni voditelji avstrijskega Bauernwehra, da bi razpravljali o tekočih političnih dogodkih. Na zborovanju je bil sprejet sklep, v katerem se ugotavlja med drugim: Pokret, ki ga je dvignilo vodstvo Heimwehra po zborovanju v Korneuburgu in ki stremi odkrito za cilji fašistične diktature, pomeni tako resno nevarnost za narod, da je ne gre prezreti. S povdajanjem fašističnih tendenc v svojemčasni meščanski obrambni organizaciji Heimwehra je postalo to gibanje revolucionarno in naperjeno proti ustavi, ki se ne strši niti nevarnosti meščanske vojne. Zaradi tega se obrača vodstvo Bauernwehra na odgovorne voditelje Heimwehra s svarilom, naj za zasedanje svojih ciljev uporabljajo samo metode, ki so po ustavi mogoče in dopustne.

Strahovito neurje nad Ljubljano in okolico

Po zadnjih soparnih dneh je nastala včeraj nevihta s točo, ki je povzročila na polju in nasadih veliko škodo

Ljubljana, 5. junija. Včeraj dopoldne so se pričeli nad mestom nenadoma kopičiti temni oblaki. Ozračje nad mestom in okolico je bilo prav zadušljivo in vse je kazalo, da se bliža huda ura. Okoli 13. je začelo bliskati in grmeti, istočasno pa se je vtila nad Ljubljano in okolico ploha.

Dočim je nad Ljubljano samo lilo kakor iz skafu, se je nad ljubljansko okolico vsula suha debela toča, ki je ponekod pokrila polje za ped debelo ter povzročila ogromno škodo na sadju, zelenjavi in sočivju.

Okoli 14. je začel divjati vspretno z nevihto hud vihar, ki je upogibal in lomil dreve, trgalo veje, odnašal opeko raz krovov in ponekod celo odkrival strehe. Najbolj je vtem pogledu trpelo šišensko predmestje z velesojom vred, dočim je ostal jugovzhodni del Ljubljane neprizadet. Na sejmu je vihar v Lattermanovem drevoredu odlomil dve veliki, trhlji, a še vedno zeleni veji, ki sta z velikim truščem padli na tla. Na paviljon I je padla velika težka veja in prebila streho, tako da je voda izšla na avtomobile. Sredi sejma je vihar izprlil dve vrtnici s koreninami vred iz zemlje ter prevrnil več kioskov.

Precej je bilo prizadeto tudi teniško igrišče SK Ilirije. Tam se je prelomil velik kostanj, porušil v padcu mrežasto ograjo, pretrgal električni vod, ta pa je potegnil za seboj drog za pričvrščanje plahit proti solncu in odlomil kos ograje sredi igrišča. Mrežasta ograja je skrivljena, precej pa je trpelo tudi igrišče samo.

Izmed neposredne ljubljanske okolice je bila deloma prizadeta Zgornja Šiška, zelo so trpele Dravice in Št. Vid, Vodmat, Mo-

ste, Pužine, Zgornji in Spodnji Kašeli ter ves okraj od Dev. Marije v Polju na desni strani do Zaloga. Leva stran je ostala skoraj neprizadeta.

V Šiški in v Št. Vidu je padala kakor lešnik debela toča, ki je mestoma pokrila polje par centimetrov visoko. Zelenjava je vsa stokčena, dreve okleščeno in polomljeno. Krompirju toča ne bo veliko škodovala, pač pa je uničena skoraj vsa druga zelenjava. Salato je ponekod, zlasti v Šent Vidu, tako zbita, da niso ostala cela niti srčeca. — Na Pužinah je toča pobila vse šipe pri vili Matian, tam je tudi vihar lomil smreke, ki so bile na sredi do 30 cm debele.

Orožniška postaja iz Vevč, ki je davi odposlala proizvedovate, kolika je škoda, poroča, da je od Devic Marije v Polju pa do Zaloga uničenega najmanj 20 odstotkov posevka. Trava je povaljana, žito stočeno in nabrž ne bo za drugo rabo kakor za takojšnje košnje. V Mostah je zelo trpela rž. Tam je bila toča tako debela, da je pobila piščance. Tudi na Kodeljevem je pri neki hiši ubila 12 piščancev. Nevihta je trajala samo kakih 10 do 30 minut, nato pa se je polegla in je začelo pohlevno deževati. Kasneje okoli 16. je dež prenehal.

Med nevihto je treščilo v hišo Alojzija Medveda, krojača in sodavičarja v Šiški pod takozvanim študentskim klancem. Hiša je bila krta s slamo in je bila takoj v plamenih. Na pomoč so prihiteli vrli domači gasilci ter gasilci iz Št. Vida. Zaradi pomankanja vode pa je bilo gašenje zelo otežkočeno in je hiša skoraj pogorela do tal. Zgorela je na podstrešju tudi slamorezica ter mnogo poljskega orodja. Nesreča je Medveda tem huje prizadela, ker mu je

dosedaj divji element že tretjič uničil dom. Siromak je bil tudi neznatno zavarovan, skrbeti pa mora za ženo in za tri otroke. Zato apeliramo na usmiljena srca, da mu pomorejo in mu lajšajo gorje.

Odmev Grandijevega govora v Nemčiji

Berlin, 5. junija. Kakor poročajo, so sprejeli nemški politični krogi zadnji Grandijev govor zelo simpatično in naglašajo, da tvorijo njegova izvajanja o razorožitvenem problemu zelo dragoceno podporo nemškemu stališču v tem vprašanju. Izvajanja Grandija so takega značaja, da vodijo razorožitveni problem v prvotno fazo, kakršna je bila pred londonsko pomorsko razorožitveno konferenco.

Poljski notranji minister odstopil

Varšava, 5. junija. Notranji minister Jozewski je danes odstopil. Za njegovega naslednika je bil imenovan prejšnji notranji minister general Skladkowski, ki je znan kot oster zastopnik protiparlamentarnega kurza. Izprememba na tem važnem mestu pomeni novo bojno napoved vlade demokratski opoziciji. Sedanji minister se vrača na svoje staro mesto vojvode v Volimiji.

Polet mis Johnson

London, 5. junija. Včeraj je letela miss Amy Johnson iz Brisbane v Sydney. Potovala je v velikem letalu, ki ga je vodil avstralski letalec Ullm. Spremljalo jo je 20 drugih letal. Njeno letalo, s katerim je letela iz Anglije v Brisbane, je vodil drugi pilot. Svetovalec so ji, naj se ne vozi sama, ker je od prestanih naporov preveč izčrpana. Ko je miss Johnson preletela sydneysko luko, so jo pozdravile sirene in velikanška množica, ki je letalki navdušeno ploskala.

Dr. Beneš o trianonski mirovni pogodbi

Pogodba, ki temelji na pravičnosti, omogoča mirno sodelovanje vseh srednjeevropskih držav

Praga, 5. junija. Slovenski Dennik objavlja povodom desete obletnice podpisa trianonske mirovne pogodbe članek zunanjega ministra dr. Beneša, v katerem naglašajo, da je deseta obletnica trianonske pogodbe za Češkoslovaško, zlasti pa še za Slovaško, vesel dogodek. Podčrtavajoč zgodovinsko važnost te pogodbe, nadaljuje:

»Če lahko danes po 10 letih izjavimo, da je trianonska pogodba utrjena in da je Slovaška kot sestavni del Češkoslovaške v glavnem konsolidirana, je to zato, ker so idejni temelji trianonske pogodbe naravni in zdravi, ker odgovarjajo načelom demokracije, politične in socialne pravičnosti in ker znači

ta pogodba napredek za vso srednjo Evropo. Koncept trianonskega miru nam omogoča, da pokažemo svojo dobro voljo za dobre sosednje odnose in da naglasimo, da se ne izogibamo sodelovanja z Madžarsko, kateri priznavamo iste pravice do življenja in razvoja, kakor vsaki drugi državi. Naša naloga in dolžnost je, da izgradimo dobre odnose z vsemi evropskimi državami. Povodom 10-letnice trianonske mirovne pogodbe ne bomo posegali nazaj v preteklost, v vojno in trpljenje, marveč gledamo v bodočnost z željo po mirnem sodelovanju z vsemi sosedi v našem interesu in v interesu vse Evrope.»

Komunistična ofenziva na Kitajskem

Po ameriških vesteh organizira sovjetska vlada komunistično revolucijo — Amerika je poslala vojno brodovje v varstvo svojih državljanov

Peking, 5. junija. Neka ameriška topničarka je prejela povelje, naj odpiže z vso naglico v Kiangsu in ukrepa tamonjske ameriške podanike, ker se bližajo mestu komunistične čete, ki so že oropale in požgale katoliške in protestantske misijone v Simakovu in v Hančuanu. Komunistične tolpe so pomorile na stotine Kitajcev, ki so sprejeli krščansko vero.

Šanghaj, 5. junija. Neki ameriški list piše, da organizira sovjetska vlada na Kitajskem komunistično revolucijo in da je oborožila močne komunistične čete, ki sedaj lahko popolnoma samostojno operirajo na jugu Kitajske in v drugih

delih te države. List opozarja na nevarnost komunističnega gibanja na Kitajskem in zahteva energičnih ukrepov proti vedno bolj naraščajoči komunistični propagandi.

Peking, 5. junija. AA. Indopacifiška agencija poroča: Po poročilu iz generalnega štaba severne armade je le-ta zmagala na vsej črti in poglajala južne čete v beg. Severna armada je vjela kakih 50 pilotov in zaplenila 12 letal ter velika skladišča letalskih sredstev. Južne armade se je polastila panika. Zmagovalne čete ogražajo Šanghaj.

Nov zločin v Düsseldorfu

Neznan moški je zopet hotel posiliti neko dekle — Policija ne verjame Kürtenovemu priznanju in misli, da nima vseh zločinov on na vesti, četudi jih priznava

Düsseldorf, 5. junija. Obtožbe proti Petru Kürtenu dobivajo prav fantastičen obseg. Vse umore, ki so se dosedaj dogodili v Nemčiji in ki jih nihče ni mogel pojasniti, pripisujejo Kürtenu, ki vse obtožbe navkljudneje priznava.

Dosedaj je priznal 31 zločinov, med njimi 9 umorov, ki so bili izvršeni deloma že pred leti. Sedaj so ga tudi osumili, da je on izvršil v februarju 1927 v berlinskem predmestju Pankow umor nad služkinjo Keding. Imenovana je šla s svojim možem v neki

plesni lokal ter je bila najdena naslednjega dne s prerezanim vratom na cesti. Neznani morilec ji je zadal z britviljo sedem globokih ran ter jo je potem oropal. Nastavljeni piščestva so baje sedaj po objavljenih slikah prepricani, da je bil Kürten dotičnega večera spremljevalec Kedingove. Düsseldorfski policija pa je zelo skeptična in Kürtenu več vsega ne verjame.

Kljub aretaciji morilca Petra Kürtena se namreč zdi, da policija še nima na varnem morilca vseh skrivnostno izvršenih umorov v zadnjem času. Kakor znano, so na dan Kürtenove aretacije našli zadavljeno neko 8-letno dekle. Policija je uvedla poizvedbe za dvema godcem, ki sta bila nekako ob času umora na dvorišču dotične hiše.

Pozornost je vzbudil tudi dogodek, ki se je odigral te dni v Düsseldorfu. Neko 20-letno šiviljo je nagovarjal okrog 30-letni mož, ki se je predstavil kot Robert Reuter, naj bi letela z njim z letalom nad Düsseldorfom. Malo pred letališčem je Reuter dekle napadel in jo posiliti. Na klice na pomoč je storilec zbežal in ga policija dosedaj še ni našla. Policija misli, da tudi ostalih umorov ni izvršil samo Kürten ter da jih priznava samo zato, da bi vzbudil večjo senzacijo.

Angleški kralj na konjskih dirkah

London, 5. junija. AA. Kraljeva dvojica bo odpotovala danes v spremstvu gloucesterskega vojvode in princa Jurija v Epsom, kjer se bo udeležila konjske dirke. Vreme je megleno in ni preveč ugodno za tako velik športni dogodek. Dirke se bo udeležilo najbrže 16 dirkačev.

London, 5. junija. AA. Derbyju na konjskem dirkališču v Epsomu je prisostvovala ogromna množica gledalcev. Zmagal je konj »Blenheim«, ki je kot outsider prispel prvi na cilj in s katerim ni nihče računal kot zmagovalcem. Konj je last princega Aga Kana.

Ljapčev na Dunaju

Dunaj, 5. junija. Davi je prispel semkaj v spremstvu svoje soproge bolgarski ministrski predsednik Ljapčev

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.77, Berlin 13.4975 — 13.5275 (13.5125), Bruselj 7.9008, Budimpešta 9.8998, Carib 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 796.86—799.96 (798.36), London 274.70—275.50 (275.10), Newyork 56.41—56.61 (56.51), Pariz 222, Praga 167.55—168.35 (167.95), Trst 296.61.

INOZEMSKA BORZE.
Carib. Beograd 9.125 — Pariz 20.255. — London 25.1025. — Newyork 516.65. — Bruselj 72.08. — Milan 27.065. — Madrid 62.50. — Berlin 123.28. — Dunaj 72.85. — Sofija 3.745. — Praga 13.325. — Varšava 56. — Budimpešta 90.335. — Bukarešta 3.07.

Pustite jih,
naj se
veselijo —
zamazane
obleke bodo
v trenutku
zopet čiste
in sveže z

LUX
milom
v luskah

Ameriški Slovenci v Ljubljani

Danes dopoldne je prispela prva skupina izletnikov — Glinjivi pri-
zori na Glavnem kolodvoru

Ljubljana, 4. junija.
Danes ob 9. dopoldne so se pripeljali z
gorenjskim brzovlakom ameriški Slovenci
pod vodstvom zastopnika Clevelandске
»Enakopravnosti« Franka Hajnyja. Pripe-
ljalo se je skupno 89 slovenskih izletnikov.
Z istim brzovlakom se je pripeljalo tudi
40 Hrvatov, ki pa so takoj nadaljevali po-
tovanje proti Zagrebu.

Izletna pisarna Slov. narodne podporne
jednote pod vodstvom bivšega ministra g.
Kristana je izletnikom pripravila nad vse
prijeten sprejem že na Jesenicah. Izletniki
so tu pozdravili jeseniški kovinarji, ki so
se s svojo godbo na čelu polnoštevilo
udeležili sprejema. Prisrčen pozdravni go-
vor sta imela predsednik kovinarjev g. Ju-
rij Jeran in izseljeniški nadzornik v Ljub-
ljani g. Fink. Za sprejem se je kovinarjem
s prisrčnim govorom zahvalil g. Hajny.

Na ljubljanskem glavnem kolodvoru je
ameriške Slovence pozdravil v imenu ljub-
ljanske mestne občine župan dr. Puc. Za-
hvalil se mu je v imenu Slov. narodne
podporne jednote g. Hajny. Sprejemu so
prisostvovali poleg številne publike bivši
minister g. Kristan, zastopnik Narodne iz-
seljeniške organizacije dr. Bohinjec, ured-
nik Rema, tajnik Delavske zbornice Filip
Uratnik, tajnik Strokovne komisije Vuk
in drugi.

Izletniki so odšli s kolodvora v Delav-
sko zbornico, da odlože prtljago in urede
svoje najpotrebnejše stvari.

Na glavnem kolodvoru je bilo občin-
stvo priča genljivim prizorom. Nad vse
genljivo je bilo srečanje starega logarja in
posetnika Petra Janeza iz Drage pri Rib-
nici s svojo v Ameriki poročeno hčerko.
Obema so lile solze ganjota po licu, obje-
mala sta se in poljubovala. — Oče, moj
oče! — Ti moj otrok, predragi otrok! je
bilo slišati. Marsikateremu gledalcu so se
orosile oči. Ihtenje je bilo še večje, ko je

zvedela Janezova hčerka, da mora jutri
zjutraj odpotovati v Kanado njena mlajša
sestra, ki se je istotako pripeljala v Ljub-
ljano, da se še vidita, preden odpotuje tu-
di ona daleč proč iz domovine.

Prva skupina, ki je danes dopotovala
v Ljubljano, se je vkrcala 28. maja dopol-
odne v Newyorku na »Aquitanijs«. Vožnja
je po zadržanju g. Hajnyja potekala kar
najprijetneje. V torek 3. t. m. so se že iz-
krcali v Cherbourg, nakar so z železnico
nadaljevali pot do Pariza. V Parizu so
prenočevali in se nato odpeljali preko
Švice v domovino. Izletnikom je bilo zelo
ustrežno, da so dobili v Parizu dva va-
gona, tako da jim ni bilo treba prestopati.
Izletniki ostanejo v domovini tri mese-
ce. Večina se še danes odpelje na svoje
domove.

Vodja prve skupine g. Hajny si danes
ogleda Ljubljano, nakar odpotuje na svoj
dom v Savinjsko dolino. Kakor je izjavil
našemu uredniku, zastopa tudi Slovenski
delavski združeno zvezo v Clevelandu, ki
šteje 400 članov in ima okoli 150.000 do-
larjev premoženja. Tekom svojega bivanja
v starem kraju bo skušal priti v stik z za-
stopniki raznih gospodarskih in prosvet-
nih organizacij.

V staro domovino sta organizirana še
dva izleta ameriških Slovencev. Prvega se
udeležijo med drugimi tudi najuglednejši za-
stopniki gospodarskih in kulturnih orga-
nizacij iz več ameriških držav. Izletniki se
vkrcajo na parnik 11. t. m.

Pozdravljamo izletnike in jim želimo,
da bi preživeli počitnice in stari domovini
čim prijetneje.

Izletniki izjavljajo, da so s prevozom,
ki ga je aranžiral Cunard Line in za pre-
voz vseh treh skupin izletnikov dala na
razpolago svoje največje parnike »Aqui-
tanijs« in »Mavretanijs« nad vse zadov-
oljni.

Osmi dan velesajma

Včeraj je bil osmi dan velesajma srednji.
Bil bi nedvomno večji, da ni prihrumela
popoldne nad mesto nevihta, katere so se
ljudje ustrašili. K sreči nevihta ni napra-
vila na velesajmu posebne škode. Vihar
je odlomil več vej, ki je ena padla tudi
na paviljon »A« in prebila streho. V sploš-
nem je pa velesajem nevihto dobro prešal.
Kupčije grede dobro. Včeraj je bilo skle-
pih mnogo kupčij v mesarskih strojih
in potrebščinah. Interesov in trgovcev
je od dne do dne več. Včeraj so prispeli
na velesajem trgovci iz Beograda, Skoplja,
Niša, Zagreba, Sulejke, Sarajeva in drugih
naših mest. Včeraj smo poročali o veli-
kem zanimanju naše šolske mladine za ve-
lesajem, ki je pa v resnici še mnogo večje.
Nego smo ugotovili, kajti samo včeraj je
bilo na sejmšču okrog 40 šol. Vseh šol je
bilo doslej na velesajmu okrog 200. To je
razveseljiv pojav, ki prida, da so začeli
naši pedagogi resno računati tudi z gospo-
darsko vzgojo mladine.

Danes dopoldne je bil velesajem zopet
v znamenju povpraševanja in kupčij. Ze
dosedanjim uspehi tako v pogledu poseta,
kakor tudi kupčij pričajo, da bo uspeh ju-
bilejnega velesajma zadovoljiv.

Prvo, v Ljubljani nare- jeno kolo »Waffenrad«

Ljubljana, 5. junija.

Jutri ob 17. se zberó v Šiški, Franko-
panska ulica 21 na paviljon Jugoslovani-
skih Steyr tovarn, družbe z o. z. zastopni-
ki banke uprave, vojaške oblasti, univer-
ze, mestne občine, raznih trgovaških in teh-
niških šol ter zastopniki drugih uradov,
zavodov in korporacij, da vidijo, kako bo
izgotovljeno na naših tleh prvo kolo zna-
menite marke »Waffenrad«.

Slovita firma se je uvrstila šele pred
poldrugim letom v okolijsko koncerna Kre-
ditnega zavoda v Ljubljani, uredila si je
v Šiški na prostoru nekdanje sl. vite Kerš-
čeve tovarne vozov veliko tovarno po naj-
modernejši principih in jutri bo v njej
izgotovljeno že prvo kolo. Kazen koles pa
izvršuje tovarna tudi vsa avtomobilska
popravlila, ima stalno v zalogi vse dele in
prodaja tudi avtomobile renomirane zna-
me Steyr. Tovarna bo seveda še razširjena,
ker je zgrajena tako, da lahko izdelava
18.000 koles znamke »Waffenrad« na leto.

Novo industrijsko podjetje je potomec
svetovnoznanih tovarn v Steyru, ki so bile
ustanovljene še pred 90 leti ter so se
pozneje naglo razvile do sedanjih velikani-
skih dimenzij ter zaslovice po vsem svetu
po svojih puškah, ki jih je imela tudi srbs-
ka vojska. Kolesa »Waffenrad« izdeluje
že 40 let, avtomobile je pa začela izdelov-
vati v svetovni vojni. Tako kolesa kakor
avtomobili so priznani solidni izdelki in
izredno trpežni, da so predvsem prikladni
za naše planinske kraje, kjer drugi fabri-
kati le z največjo težavo zmagujejo svojo
težko nalogo.

Naše nove Jugoslovanske Steyr tovar-
ne so prinesle seboj slavno tradicijo sta-
rih tovarn v Steyru, njih strokovne zmog-
nosti, njih solidnost in realnost ter njih
duha, da neprestano streme k največji iz-
popolnitvi in tehniškemu napredku. Zato
bodi nova industrija pozdravljena!

Odlikovanje dveh zaslužnih sportnikov

Ljubljana, 5. junija.

V Beči dvorani hotela Union se je vršila
smotni intima, prisrčna slava. JZSS je odli-
koval dva svoja najzaslužnejša člana, ne-
umornega, požrtvovalnega in izredno agit-
nega saveznega tajnika g. Josipa Gorca ter
zmenega smušklega maratona, večkratnega
državnega smušklega prvaka in našega naj-
boljše smušklega predstavnika v igroem-
stvu Joška Janša, v znak priznanja za njun-
e zasluge na polju zimskega sporta z zla-
tim znakom, t. j. najvišjim odlikovanjem
JZSS. Slavnosti je prisostvovalo mnogo
sportnikov zlasti pa prijateljev smučar-
stva. Zastopani so bili vsi ljubljanski klubi,
ki goje smučarstvo, pa tudi mariborski
zimskosportni podelavez je poslal svojega
zastopnika.

Kot prvi se je oglašil k besedi predse-
dnik JZSS dr. Pirc, ki je v uvodu povdar-
jal, da ima JZSS v svojih pravih določilih
gleda poudariti znaka. Znak prejmejo
samo oni sportniki, ki so dosegli večje
uspehe ter osebe, ki sproti delavci, ki so
organizacijsko pomagali ter širilo idejo
zimskih sportov. Zlasti prelopa smučarskega
sporta. JZSS je v ta namen izdelal tri vrste
znakov, zlatega, srebrnega in bronzastega.
Zlato odlikovanje je najvišje priznanje.
Upravni odbor JZSS je že lani sklenil odli-
kovati z zlatim znakom g. Gorca, ki je du-
ša, srce, glava in roka odbora ter že dol-
go vrsto let skrajno nesebično, požrtvo-
valno in vestno opravlja tajniške poste.
Kot predsedniku saveza mu je največje za-
dostojenje in smatra za izredno čast, da
lahko g. Gorca kot prvega odlikuje z zla-
tim znakom.

Predsednik je pripel g. Gorca zlati
znak, navzoč pa so priredili zaslužnemu
tajniku vinarne ovacije.
Drugi odlikovanec je bil Joško Janša.
Dr. Pirc je v svojem govoru povdarjal, da
si ga je zaslužil v težki in trdi borbi. Janša
kot prvi sin Gorenjske, si je šestkrat po-
vesti priboril državno prvenstvo, opetova-
no nas je doma in v tujini častno zastopal.
Milajši tekmovalci vidijo v njem vzor. K
uspehu mu iskreno čestita in šteje si v
prijetno, čast, da mu lahko prične na prsa
častni znak. Zbrani sportniki so tudi Janši
priredili vinarne ovacije.

V imenu SK Ilirije je slavnostnega če-
stittal podpredsednik dr. Lapajne, povdarja-
joč, da ga zlasti veseli, ker sta oba člana
Ilirije, maticе slovenskega sporta. V ime-
nu mariborskega podelaveza se je pridružil

čestitkam delegat g. Parma, v imenu
Smučarskega kluba Ljubljana je povzel be-
sedo njen predsednik Ante Oulovec, ki je
povdarjal snove g. Gorca za razvoj zim-
skega sporta ter omenjal velike uspehe
Joška Janša. Ko je bil kot delegat JZSS na
letoviznih tekmah v Oslu, je po izloč bah, na
plakatih in v časopisju med smučarskimi
»kanoni« opasal tudi sliko in ime Janše. To
ga je navdalo z neizmernim veseljem, saj
je dokaz, da nas pomajajo tudi že v tujini
in s tem priznavajo visoko stopnjo našega
smučarstva.

V imenu najstarejšega ljubljanskega
kluba LSK je čestital slavnostnega dr.
Pavlin, v imenu vojske pa polkovnik Oze-
govič, drugi predsednik SK Ilirije, ki je
povdarjal, da si je pridobil g. Gorca za
razvoj našega smučarstva neveljnih za-
slug, zlasti pa je veliki uspeh, da je pridobil
za to panogo tudi našo vojsko. Njemu, ka-
kor tudi prvaku naših smučarjev, pristojno
čestita.

V imenu tekmovalcev se je zahvalil dr.
Kmet, na kar je bila lepa sportna proslava
zaključena.

Slava 16. artilerij- skega polka

Danes dopoldne je na dvorišču voja-
nice kralja Aleksandra I. na Dunajski cesti
praznoval 16. artilerijski polk z največjo
slovesnostjo svojo krstno slavo kot spo-
mninski dan, ko so na današnji dan 1. 1919
baterije tega polka prvokrat stopile na Go-
sposvetsko polje.

Ob 10. je bila na slavnostno z zastava-
mi in zelenjem okrašenem dvorišču voja-
niče služba božja. Ki se je je udeležil ves
polk, prišli so pa častiti slavo tudi zastop-
niki komandanta dravske divizije g. general
Popović, zastopniki drugih vojaških enot,
dame oficirskega zbora ter mnogo nalodit-
nejšega občinstva iz civilnih krogov. Med
njimi seveda zastopniki mestne občine žu-
pan g. dr. Dink, Puc, zastopniki banke
uprave, univerze ter mnogih drugih uradov
in korporacij.

Po rezanju kolača je spregovoril doma-
čin poveljnik 16. polka g. polkovnik Rado-
van P. Jovanović in se z znameniti bese-
dami spominjal s slavo ovenčanega dneva.
Ko so hrabre baterije polka pred 11 leti
stopile na Gosposvetsko polje, ter polk bo-
diti tudi k nadaljnji hrabrosti in požrtvo-
valnosti do smrti za veliko in mogočno
Jugoslavijo. Polku je čestital v imenu viš-
jih vojaških oblasti general g. Popović ter
vsa ostala gosposda. Službi božji je sledil
paradni marš polka, ki je zopet dokazal
njegovo strunost in pripravljenost. Nato
je pa vse navzoče združila spretno in go-
stoljubno prirejena zakuška, kjer je bilo
izprigovorjenih še mnogo patriotskih go-
vorov in zdravic. Junaškemu polku tudi
naše najiskrenejša čestitke!

SOKOL

Delni župni zlet v Mursko Soboto

Metropola Slovenske Krajinje in naše Go-
ričke je slavila v soboto 31. maja in v ne-
deljo 1. t. m. veliko sokolsko slavo — o-
tvoritev Sokolskega doma in z njim v zve-
zi delni župni zlet mariborske sokolske žu-
pe. Mesto je bilo že na predvečer v držav-
nih zastavah in posebno živahno je bilo v
novem Sokolskem domu ter na telovadišču,
povsod v zadnjih pripravah. Ob 20.30 se
je vršila v lepo okrašenem sokolski dvorani
slavnostna telovadna gledana akademija
kot uvod v zlet. Program je bil pester in
je zelo ugajal številnemu občinstvu, med
katerim smo opazili soboške odličnike in
posebno dostojne tujce. Starešinstvo maribor-
ske sokolske župe sta zastopala župni načelnik
g. Fr. Mačus in župna načelnica gdnca.
N. Žiharijeva. Domače društvo je pod
nastopom g. C. Hočevarja in prednajočega
zbora podalo s svojimi oddelki sliko res-
nega dela v telovadnici. Na akademiji so
sodelovali tudi naraščajoči iz Maribora in
Ptuja, vseh so se odlikovali. Med progra-
mom je v kratkih besedah očitno zgo-
dovino novega doma in dela sokolskega dru-
štva starosta dr. F. Parkaš, nakar je sledil
glasbeni del, iz katerega smo spoznali, da
je društvo tudi v tem smislu v najlepšem
razmahu. Posebno naj omenim orkester, ki
je zadivil vse občinstvo s svojim izvajaj-
jem. Tudi pevka stran je bila zadovoljiva,
posebno solo-točke. Malo preobčilen
program je sicer mnoge utrudil, a bil je
dostojen uvod v naslednji slavnostni dan.

V zvezi z župnim zletom so se vršile že
v soboto dopoldne in nedeljo od 6. do 10.
izbirne tekme članstva in naraščajoča murs-
kega državnega okrožja — za Beograd,
ki so v splošnem izpadle prav dobrih. Tek-
movalo je skupaj 12 vrst vseh kategorij
in stopeni. Pri članih je zmagala vrsta iz
Ljutomerja z 74,6%, članice so odnesle pr-
venstvo vrsta iz Ptujja z 70,9%, pri mo-
škem naraščajo (viš. odd.) je zmagal Ptuj
z 81,24%, v nižjem oddelku pa Ljutomer s
83,3% in ženski naraščaj istega društva.

Po prihodu vlaka so se vršile na zletiš-
ču glavne skušnje, nato pa s precejšnjo
zakasnitvijo, povzrka skozi mesto pred So-
kolski dom, kjer se je izvršila slavnostna
ovoritve doma. Starosta g. dr. Parkaš je
pozdravil sokolsko skupščino in nato podal
besedo predsedniku grad. odbora g. Su-
menja k u, ki je v lepem govoru orisal fi-
nančni gospodarski razvoj stavbe ter pre-
dal ključ družstveni upravi s klčem, da
naboi ta dom res središče kulture in pro-
svete Sokola v Murski Soboti. Z markant-
nimi seabedami je pozdravil slavilo tudi od-
poslanec St. M. S. Z. tajnik brat Dožinović,
ki je posebno poudaril edinstvo Jugosla-
vije in nalogo Sokolstva ter pomen tega
doma — kot varuha na nasevernejši gra-
dnici naše države. Končno je govoril tudi
starešina varaždinskega Sokola g. dr.
Šram, nakar sta bili odposlani še brzojav-

ki Nj. Vel. kralju ter min. predsed. g. gen.
P. Zivkoviću. Ob vzkljkih kralju in Sokol-
stvu cer svetim državnim himne je bila slo-
vesnost končana, na kar so si gostje ogleda-
li sokolski hram.

Popoldne ob pol 3. pa se je vršil nastop
vseh oddelkov pod vodstvom župnega na-
čelnika g. Mačusa. Poset je bil rekorden
do 5000 ljudi iz vse Krajinje in Murskega
ter Dravskega polja, Varaždina in Mari-
bora s Slov. Goricami. Nastop je pokazal
pripravljenost za Beograd. Lepe so bile
vaje dijakov in dijakin soboške gimnazije
in posebno je vse frapiral nastop podoficir-
ske šole iz Maribora, ki so s svojim eksaki-
nim izvajanjem kar najlepše zaključili lepo
prireditve. Tudi vsi ostali oddelki s soboško
voino četo so ugajali. Sledila je veselica,
ki jo je malo zmogla hipni vihar, a se je
nemoteno in dostojno završila, kar je tudi
pripomogla volajska godba iz Varaždina.

— Sokol II. v Ljubljani priredi dne 6. t. m.
ob 20. v telovadnici na realni akademiji
dece in naraščajo obojega spola s pestrin
sporedom. Vabimo članstvo, starše in vse
prijatelje sokolstva, da akademijo posetijo
in s tem izkažejo mladini svojo naklonje-
nost in priznanje. Vstopnine ni!

Iz gledališke pisarne

Opera

V petek se ponovi Wagnerjeva opera
»Lohengrin« z g. Marčecem v naslovni partiji.
Opera je pod vodstvom g. ravatelja Polca do-
segla v nedeljo prav časten uspeh in priznanje.
Peto: g. Wilhan-Kundeja, za Thierryjeva, za
Primozic in Betetio. Predstava se vrši izven
abonmana, pri znanih cenah.

»Teden domah opernih del«. V soboto
se vrši prva predstava in sicer »Pierrot« »Go-
renski slavček« in »Ivančica« »Možiček«. Obe
deli sta bili na našem opernem odru že izvajani.
V »Gorenjskem slavčku« nastopi po parletni o-
sotnosti, v vlogi Struklja g. Zupan. V tej vlogi
je g. Zupan nastopil že leta 1922 in kasneje ter
je znan po svoji originalnosti in humoru. Franja
polje g. Gostič, Minka — ga Ribičeva, Ninon —
ga Popovičeva, Chansonett — g. Grba, Rajdelj
— g. Mohorič. »Možiček« je našedudni plesni
mojster g. Golovin, izvajan bo od domačega ba-
letnega zbora, pomoženega z nekaterimi člani
zbora. Predstava se vrši izven abonmana, pri
izredno znanih cenah.

V nedeljo se vršijo Zaječeva opera »Ni-
kola Subic Zrimiskij, v ponedeljek Šafranek-Ka-
vičeva »Hasanaginica«. Obe predstavi bosta iz-
ven abonmana, pri izredno znanih cenah.

Beležnica

KOELDAR.

Danes: Četrtek, 5. junija 1930, katoličani:
Bonifacij; pravoslavni: 23. maja, Mikail.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Vaje za srečen zakon.
Kino Ideal: Golgata življenja.
Kino Ljubljanski dvor: Slon Nuri.
Soarja Francoskega inštituta ob 20. v urli
v dramli.

Razstava na velesajmu.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv.
Petra cesta, Hočevar, Spod. Šiška.

Pretrsljiva zgodba ljubezni

„Krotilec kač“

Je začela izhajati v ilustro-
vani tedenski reviji »Življe-
nje in svet«.

Zgodba opisuje nesrečno
zakonsko zvezo običajnega
moža z razdvojenjo plesalko.
Godi se na Angleškem in v
severni Afriki, kjer se kon-
ča tragično za oba.

Revija »Življenje in svet« stane
sestno samo 8 Din in se naroča pri upra-
vi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

Ljudem ne ustrežoš.

— Zdaj pa res ne vem, kako bi ljudem
ustregla, — pravi moderna go-
spodinja. — Ko sem se učila igrati na
klavir, so ljudje bežali z doma, zdaj,
ko se učim šofirati, pa beže domov.

Poreden Mihec.

Mali Mihec pri domači pojedini:
Mamica, zakaj me pa suješ pod mizo?
Saj nisem rekel nič o stričkovem rde-
čem nosu, samo gledam ga.

Mož v zadregi.

— S svojo staro si ne znam več po-
magati. Življenje z njo je postalo ne-
znosno.

— Pa ji pokaži zobe.

— Saj sem jih pokazal, pa mi je
dva izbila.

Šaljiva vprašanja

1. Katere stvari sonce nikoli ne ob-
seva?
2. V katerem mesecu so poredni
dečki najmanj tepeni?
3. Kaj dela štoriklja, kadar se po-
stavi na eno nogo?
4. Zakaj imajo kuharji bele čepice?
5. Kdo je najhitrejši slikar?
6. Katera hiša je v Ljubljani naj-
manjša?
7. Tvoja glava je sedemkrat preluk-
njana. Kje?
8. Kdo hodi po glavi?
9. Katera ura nam ne pove ure?
10. Kaj je težje: stot gosjega perja
ali stot železa?

Pomagajte, da se ne zadušimo

Gospod urednik! K vam se zatekamo za
pomoč, ker vemo, da imate odprte predale
za vse nevolnike. Tako vas prosimo tudi
stanovalec v palači Delavske zbornice, da
nam odstopite nekaj prostora in dovolite,
da prosimo nujne pomoči, da se ne zadu-
šimo.

Nasproti palači Delavske zbornice stoji
ona Okrožnega urada, ki ima šest večjih
dimnikov, ki stoje prav tri strehe. Iz teh
dimnikov se dan za dnem tako kadi, da
so vse sobe v Čopovi ulici vsak dan polne
duševnega dima. Okna moramo imeti sedaj
ob tej vročini odprta in ker jih imamo od-
prta, se dobesedno dušimo v dimu Okrož-
nega urada. Že požarni smo se pritožili in
magistrat je naročil Okrožnemu uradu, naj
zviša dimnike ter tako odstrani nedostatek.
Okrožni urad, če tudi skrbno upravlja
vračnost naše pritožbe, se je pritožil na
gremih, ki je njegovo pritožbo zavrnil in
bi se potemtakem morali dimniki zvišati.
Okrožni urad pa se ne zmeni za ukaze in
razsodbe magistrata in tako se moramo mi
stanovalec ali dušiti ali pa imeti ves dan
zaprt okna. Ako ne bi pomagale te besede,
prosimo, naj se vpliva pri Okrožnem ura-
du, da zamenjamo prizadeti stanovanj.
Višji uradniki O. U., ki stamujejo nasproti
nam, naj pridejo v naša stanovanja, da se
sami prepričajo o upravičenosti naše želje
in zahteve po zvišanju dimnikov. Poma-
gajte, da se ne zadušimo v tej lepi poletni
dobi.

Opozorilo trafikanom

Prejeli smo:

Glede na opozorilo uprave državnih
monopolov, priobčeno dne 31. maja v va-
šem cenjenem listu, čuti združenje tobač-
nih trafikantov za svojo dolžnost polajnsiti
celo zadevo s stališča trafikantov, v kolli-
ko jih zadene krivica.

Pri nabavi tobačnih izdelkov se je več-
krat pripetilo, da trafikanti niso dobili go-
tovih izdelkov. Tako ni bilo mogoče na-
bavljati nekaj časa neretvanskega tobaka
v Skatidachi, potem zopet Drina cigarete in
v zadnjem času ameriškega tobaka za pipo.
Naravno je, da so skušali razpeče-
valci tobaka spraviti druge izdelke v pro-
met, da ne izgube na zaslužku, ki je že itak
radi slabe provizije in prevelikega števila
novih trafik, minimalen. So pa tudi male
trafike, pri katerih se le redko zgodi, da
zahteva konsument gotove tobačne izdelke,
ki jih dotični nima v zalogi, posebno dražje
vrste, prej znane pod imenom specialitete.
Od teh je težko zahtevati, naj imajo spe-
cialitete v zalogi, ker jim leže čisto po več
mesecev, in se jim pokvarijo tako, da jih ne
morejo spraviti v promet. Škodo pa mora
trpeti končno razpečevalec.

Se nekaj razburja močno konsumente,
in sicer, če ne morejo dobiti po trafikah
nelepljenih ali pa domače Stepanih Zeta ci-
garet, radi katerih morajo razpečevalci
preslišati mnogo pikrih opazk. V tem pogle-
du bi bilo zelo umestno, če bi prihajale v
bodoče ali samo lepljene, ali pa samo ne-
lepljene Zeta cigarete v promet, da bi bilo
konec tega razburjenja, saj so tudi vse
dražje cigarete samo lepljene, pa se nihče
ne razburja radi njih.

Odbor Udruženja tobačnih trafikantov.

Prošnja mestni občini

Pred 14. dnevi je pričela mestna ob-
čina v Mariborski ulici zasipati veliko gra-
mozno jamo. V to svrhu so navozili iz ljub-
ljanskih smetišč že precej materiala. Ta
material pa se ne zmeče takoj v jamo,
nega ga dva delavca z lopatami temeljito
pretreseta in vse preiščeta, da najdeti ka-
ko kost, razbito steklo, železo in drugo,
kar potem prodasta. Pri tem pretresanju
raznaša veter pepel in neznošen smrad na
vse strani in kdor gre mimo, bi si moral
nadenj masko. Blížnji stanovanci ne moremo
zaradi tega smradu niti ponoči odpreti oken
svojih stanovanj, kaj šele podnevi. Govori-
ti o kakih higijeni, je tukaj seveda nepo-
trebno. Zadržite štiri dni se je pa z delom
sploh prenehalo. Sedaj stoji jama napol za-
suta, po odpadkih se zbirajo celo roji muh.
Prosimo mestno občino, da započne delo
čimprej izvrši Eden v imenu mnogih.

Naši avtotaksi

Pred dnevi sem moral naglo za Beži-
grad, zato sem v Gajevi ulici sedel v avto-
taksi in se odpeljal v kvetnem 1 in pol km
oddaljeno vilo, čez četrto ure se pa zopet
vrnil in pred kavarno Evropo plačal štiri
kovače. Cena se mi zdi previsoka, ker av-
totaksi danes ni več luksuz, temveč prepo-<

Dnevne vesti

— **Promet izletniških vlakov na progi Ljubljana glavni kolodvor — Metlika.** Glede na ponovno izraženo željo po uvedbi izletniških vlakov na dolenskih železnicah bo železniška direkcija ljubljanska za poskušno uvedla v nedeljo 15. t. m. prvi tak izletniški vlak na progi Ljubljana glavni kolodvor — Metlika in nazaj. Od zadostnega poseta vlaka bo odvisna nadaljna uvedba tudi ob naslednjih nedeljah in praznikih, ker le ob rentabilnosti vlaka je mogoče njegov nadaljnji obstoj. Zaradi tega se obširno poziva, da se v čim večji meri poslužijo že prvega vlaka in vsmeri ta dan izlete na dolensko stran. Vozni red izletniškega vlaka je naslednji: Ljubljana glavni kolodvor odhod 5.30, Grosuplje odhod 6.24, Višnja gora odhod 6.45, Trebnje odhod 7.35, Novo mesto odhod 8.11, Semič odhod 9.00, Črnomelj prihod 9.13 in odhod 9.18, Metlika prihod 9.40. V obratni smeri bo odhajal izletniški vlak iz: Metlika 18.00, Črnomelj 18.27, Semič 18.48, Novega mesta 19.35, Trebnje 20.16, Višnja gora 21.13, Grosuplje 21.40, prihod v Ljubljano glavni kolodvor 22.20. Razen navedenih postankov bo imel izletniški vlak v obeh smereh postanke v vseh postajah in postajališčih. Podrobni vozni red je razglašen na postajah. Za omenjeni izletniški vlak je dovoljen 50% popust od normalnih voznih cen, toda samo za potnike, ki vstopajo v Ljubljano glavni kolodvor in dolenski kolodvor in se vračajo edino le z izletniškim vlakom. Z vseh ostalih postaj je uporaba izletniškega vlaka seveda tudi mogoča, toda brez popusta. Za ta izletniški vlak veljajo tudi vse stalne veljavne vozne olajšave, na primer državnih uradnikov itd. Nadaljni promet se bo obnavljal v dnevnih in pri potniških blaginjah na postajah.

— **Hrvatski planinci na Karavankah in Kamniških planinah.** Kakor vsako leto za binkošti, priredijo hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« za svoje članke tudi letos več skupnih izletov v naše planine. Ena skupina se napoti na Kamniško sedlo, od koder odidejo nekateri na Planjavo, drugi pa na Brano. Druga skupina krene na Begunjsko. Stoj in Golico ter prenoči v Prešernovi koči na Stolu. Tretja skupina priredi izlet na Golico.

— **Slavna poljska književnica v Zagrebu.** V Zagrebu se mudi slavna poljska pesnica ga. Kazimira Alberti, ki je ustanovila v Varšavi slovansko knjižnico. V Zagreb je prispela, da se seznani zlasti z našo literaturo.

— **Izpremema rodbinskega imena.** Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Luki Tum iz Podzida, pristojnemu v Trojane, izprembo rodbinskega imena v Tum.

— **Uredba o ureditvi obmejnega prometa z Madžarsko.** »Službene Novine« št. 122 z dne 2. t. m. objavljajo uredbo o ureditvi obmejnega prometa z Madžarsko.

— **Nagrana povest.** Zadnjih smo poročali, da je prejel št. nagrado pri literarnem natečaju ameriške »Prosvete« g. Angelo Cerkenin za svojo povest »Rosar«.

— **Smrtna kosa.** Davi je umrla v Ljubljani v pokopajni postarica gdnja. Franja Šega. Pogreb bo v soboto ob 14. izpred mrtvaške veže na Stari poti št. 2. Blag ji spomin! Žalostno iskreno sožalje!

— **Erjavčeva kočna na Vršču se otvori na binkoštno soboto in bo od tega dne stalno oskrbovana.** Planinci, izrabite binkoštno priložnost, da posetite to našo divno planinsko postojanko! Planinski pozdrav!

8. junija binkoštna nedelja

VESELICA V POSTOJNSKI JAMI

BREZPLAČEN VIZUM.

Pojasnila, vstopnice: Biro Jos. Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta 31. Tel. 27-59.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, sicer pa lepo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno, v severozapadnih viharno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 32, v Splitu 30, v Sarajevu 28, v Beogradu 27, v Ljubljani 26,6, v Zagrebu 25, v Mariboru 21 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769.2 mm, temperatura je znašala 14.4.

— **Srečni orožnik.** Mite Dugančič, orožniški kaplar iz Sibenika, je pri zadnjem zrebanju državne loterije zadrl na svojo srečko 300.000 Din. Zanimivo je, da se srečni dobitnik baš ženi in mu bo torej dobitek tem bolj dobrodošel.

— **Vlak povoli konja in voz.** Blizu Novega se je v torko popoldne pripetila težka železniška nesreča. Med postajama Rač in Novska je hotel kmet Mašala iz vasi Peččenica s konjem in vozom brez proga, čeprav je bila zapornica spuščena. Sam je dvignil zapornico in jo podpal s količem, nato pa je pogljal konja čez progo. Ističasno pa je privozil beograjski vlak, ki je konja in voz zagrabil. Konja je lokomotiva ubila, zdrobila pa tudi voz. Mašala je padel z voza in se težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Letalo padlo v Dunav.** Blizu Pančeva se je v ponedeljek pripetila težka letalska nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških žrtev. Vojaško letalo iz Novega Sada je strmoglavilo v Dunav in se potopilo. V ponedeljek popoldne je krenila vojaška letalska eskadra na izvidniški polet. Letalo tipa »Henriot« je krožilo nad Dunavom in pilot je delal smeke akrobacije. Drzen looping se mu je ponesrečil in letalo je padlo v vodo. Letalca sta bila na to že priprav-

Moni, pravčasno sta se odpasala in sta takoj po padcu v vodo skočila iz letala. Avtijo je še par minut plaval na vodi, ko so se pa krila napila vode, se je nagnil in izgubil pod vodo. Ker Dunav na kraju nasreče precej dere, sta se letalca le s težavo rešila iz vode.

— **Dve žrtvi medsebojnega prepira.** V Bještini se je te dni odigrala krvava tragedija, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Nek David Cerkas je na orožniški postaji tožil trgovca Vasilija Matiča, da mu dolguje zaslužek 600 Din. Na dvorišču orožniške stanice sta se začela prepirati, med preprirom pa je Matič potegnil iz žepa nož in sunil nasprotnika v trebuh. Cerkas je imel še toliko, moči, da je nož potegnil iz trebuha in sunil z njim Matiča tako močno v vrat, da je bil takoj mrtev. Cerkas sam je med prevozom v bolnico umrl.

Soareja francoskega inštituta
DRANSKO GLEDALIŠČE
CETRETEK 5. JUNIJA OB 8. UBI
Vstopnice v operni blaginji.

Iz Ljubljane

— **Ij Vse cenjena čitatelje »Slov. Naroda«** v Zgornji Šiški obveščamo, da smo uvedli dostavo lista na dom. Zato vabimo na naročbo najstarejšega in največjega slovenskega lista. Mesečna naročnina z dostavo na dom samo 12 Din. — **Uprava »Slovenskega Naroda«**.

— **Ij Soareja Francoskega inštituta v dramskem gledališču.** Opozorjamo še enkrat vse prijatelje francoskega jezika na današnje soareje Francoskega inštituta. Pester in zanimiv program bo vsakogar zadovoljil. Vstopnice dobite pri dnevnih blaginjah opreznega gledališča in zvečer pred predstavo v dramskem gledališču. Vstopnina je zelo nizka, tako da pač vsakdo lahko pošeta to zanimivo prireditve.

— **Ij Pisemski nabiralniki.** Na mesto starih, neokusnih pisemskih skateli je preskrbela zadnja leta poštna uprava lične, daleč vidne pisemske nabiralnike, ki pa so v tej kratki dobi na svoji znanosti toliko izgubili, da se bodo vsi članovi v rdeči barvi obnovili. V nekaterih ulicah že vidimo lično prepletkano pisemsko skrinjico, ki so v lepem skladu z novimi in obnovljenimi hišami. Zoleti je le, da bi se njih število povečalo, ker je veliko novih ulic in cest, kjer občinstvo pisemske nabiralnike še jako pogreša.

— **Ij Smetjakobsko šolo** že nekaj časa popravljajo, ker je že na vseh straneh kazala rebra in so s proclja popadale marsikateri črke iz njen vzgojiteljev in iz dobrih naukov in svetov, ki tudi v življenju je prav rahlo drže. Sedaj pride na vrsto še Mestni dom, ker mesna občista za olupkavo mesta res stori vse, kar le more, ampak realno bi že tudi lahko zakrpali, ker dela sramoto Ljubljani, najbolj pa onim, ki so na njo pozabili.

— **Ij Obnova hiš.** Pred skofijo dobiva lepo znanje lice trinadstropna K. Čečeva hiša, št. 21, ki je bila nekoli last Kranjske hrastnice. Obnovo vodi stavbno podjetje G. Tönnies. V Kapiteljski ulici je ravnokar prebena enonadstropna hiša št. 3 Ivana Gregorčiča. Njen prejšnji lastnik je bil Pavle Stela. Na oglu Resljeve ceste in Slomškove ulice se renovira enonadstropna hiša št. 20 Ane Erker. V hiši imajo skupno trgovino Sošterič, Petan & Erker. Zunanost poslojpa obnavlja in popravja stavbno podjetje G. Tönnies.

— **Ij K nočici »Trhli kostani«** v Zvezdnam poročila očividcev, da je padla odlomljena veja pol mera pred malo pumčko, staro približno poldrugo leto. Bila je torej le sreča v nesreči, da ni bila pumčka morda za vedno poškodovana. Priporočati bi bilo nadzorstvo mestnih nasadov, da se drevesa pregledajo in trhle veje odstranijo.

— **Ij Mestni kopališči na Ljubljani in v Mednem** se otvorita v soboto dne 7. t. m. Cene običajne.

— **Ij Prirodnoznanstvena sekcija Muzejskega društva za Slovenijo** ima svoj sestanek v petek 6. t. m. ob 18. v zoološkem inštitutu ljubljanske univerze. Na sestanku bo poročal dr. Keenk o temperaturnih razmerah v Podpeški jami in dr. B. Skerj o antropoloških preiskavah učencev I. razreda vadišnice v Ljubljani. Na dnevnem redu je tudi razgovor o organizaciji jugoslovanskih prirodoslovcov. Osebnih vabil ni bilo mogoče poslati onim članom, ki še niso javili svoje opredelbe za prirodoslovno sekcijo.

— **Ij »Ston Nuri«** Danes ob 4. pol 8. in 9. zvečer predvaja ZKD v Ljudskem kinu ljubljanski dvor krassen film, ki nam predčuje življenje indijskega naroda. Krasi posnetki indijske družbe, živalstvo, zlasti pa pametni slon Nuri bo vzbudil vseplošno zanimanje. Uvodno besedo pri posameznih predstavah bo govoril g. prof. Dolžan. Cene izredno nizke. Jutri nov spored film »Sestra Marija«. Prekršitva tragedija iz življenja lepe optice.

— **Ij Zagonetna smrt mladenčca.** V Wolfovi ulici 10 se je pripetila včeraj popoldne zagonetna smrtna nesreča. V pritišču omenjene hiše je našel okoli pol 15. svečarski pomočnik Ožbajt Babič nezavestnega svojega tovariša, 27letnega svečarskega pomočnika Martina Berdelaka. Nesrečnica so prenesli takoj v delavnico, kjer so ga skušali z umetnim dihanjem oživiti, pa so se vsi poskusi izjalovili. O nesreči je bila obveščena tudi rešilna postaja, na kar so Berdelaka prepeljali v bolnico. Kmalu po prevozu je mladenček umrl, ne da bi se zavedel. Kaj je vzrok njegove nenadne smrti, še ni znano in to bo ugotovila šele

Brez truda in muk morete priti perilo!

Schichtov Radion
pere sam varuje perilo!

obdukcija, ki se bo vršila danes popoldne. Razširile so se govorice, da se je Berdelak nemara zastrupil s cianovim vodikom, s katerim so organi mestnega fizkata istega dne okoli 1. desinficirali stanovanje neke stranke, ki se je bila izselila iz tretjega nadstropja. Med desinficiranjem pa so bila okna zaprta in plin torej ni mogel uhajati. Ob 14. sta organa stanovanje zopet odprla in prezračila. Skoro neverjetno se zdi, da bi mogli plini mladenčca, ki je bil v stratišču na dvorišču in celo pol ure po desinficiranju, omamiti in zastrupiti. Pokojnik Berdelak je bil doma iz Verholi pri Martoboru.

— **Ij Dobro blago se samo hvali!** Slično je s čokolado slovite domače tvornice K. M. Šonda iz Beograda, o kateri se obiskovalci ljubljanskega veleboja izražajo kar najpovoljnejše. Po okusu in kvaleteti je čokolada med najboljšimi, nedvomno pa bo vsakogar tudi prijetno presenetil izredno posrečen tvornični aranžma v kojah 211—217, paviljona H. na veleboju. Tvornica Šonda je kraljevo privilegirano podjetje, ki zalaga vso državo s svojimi izdelki in uživa zato nedeljen sloves.

— **Ij Ravateljstvo mestnega dohodarstvenega urada** za stranke zaradi snajenja uradnih prostorov 6. in 7. t. m. ne bo uradovalo.

Travo slišijo rasti

O prismojenih ljudih pravimo, da slišijo travo rasti. Ta izrek je pa zdaj postavljen na glavo in sicer z aparatom, katerega je razkazoval prof. dr. Thirring v dunajskem univerzitetnem zavodu za teoretično fiziko. Aparat se imenuje ultramikrometer in izumil ga je nedavno umrl ravnatelj dunajske radiodružbe dr. Richter. Ultramikrometer omogoča merjenje neizmerno majhnih gibov snovi in jih beleži s posebnim piščicim tonom. Če pritrdimo ploščice mikrofona na stebelce trave, zabeleži akustični ultramikrometer majmanjšo njeno rast in tako lahko v resnici slišimo travo rasti.

Ker je razžalil Hindenburga

V soboto se je vršila v Berlinu zanimiva obravnava proti narodno-socialističnemu poslancu državnega zbora dr. Goobels zaradi razžaljenja državnega prezidenta. Radovedno občinstvo je napolnilo sodno dvorano do zadnjega kotička. Dr. Goobels je kritiziral v glasilu svoje stranke »Der Angriff« prezidenta Hindenburga na način, ki je presegal meje dostojnosti. Zato ga je prezident tožil. Zagovorniki so odklonili dva sodnika, ker sta židovskega porekla. Goobels sam je izjavil, da ne preklči niti besedice in da mu je v veliko zadoščanje, da bo zavoljo prezidenta Hindenburga že drugič zaprt. Prvič je bil zaprt v Belgiji.

Državni pravdnik je izjavil, da je inkriminirani članek izredno perfiden in predlagal je 9 mesecev zapora. Občinstvo je zagnalo hurovski krik in vik, kajti dvorana je bila polna narodnih socialistov. Dr. Goobels je bil pa obsojen samo na 800 mark globe. Ko je odhajal iz sodne dvorane, so mu izročili politični pristaši velik šopek.

Masaryk abstinent

V eni zadnjih števil »Čehoslovaka« pripoveduje Karel Kalal: »Na povabilo profesorja Masaryka sem ga posetil med poštami leta 1910 in govorila sva v Tešinu o raznih vprašanjih čehoslovanskega jednota. Ko sva se vrnila iz parka na kolodvor, je sedela profesorjeva sopotnica za mizo na prostranem peronu pri žakneti in je povabila tudi mene. Zahvalil sem se ji, češ da sem že jedel. — Pa vsaj vrček piva, je dejala. — Ne pijem piva, pojedel sem malo kruha in sadja, sem odgovoril. Zanimalo jo je, kakšne razloge imam za abstinenco. Odgovoril sem ji, da pripravim alkohol človeka ob najdražje. Zatenim mo razum, zatrem v njem plemenita čustva, zlasti sramežljivost, ki je najdražje, kar ima človek v sebi. Alkohol oslabi tudi voljo. Človek dela, kar hoče, in ne dela, česar neče. Po alkoholu pa človek ni več gospodar svoje volje. Masaryk je z zanimanjem poslušal, kakor je pač njegova navada, in ko je vstopil v vlak, je dejal: Če on ne pije, pa še jaz ne bom. Toda Masaryk ni se bil odločil za abstinenco tudi brez prigode na tišinskem kolodvoru. Zepoj je zelo malo pil. Moj pogovor z njegovo sopotnico mu je dal le še zadnjo pobudo, da je postal abstinent. Kmalu se je vrnil kongres abstinentov na Dunaj, kjer je Masaryk že nastopil kot pobornik treznosti. Prezident čehoslovanske republike je torej že 30 let abstinent.

Razstava Budhinih kipov v Ljubljani

Dragocena zbirka siamskega državnega svetnika inž. Lupše, za katero so mu ponujali 60.000 dolarjev

Ljubljana, 5. junija. Meseca septembra se bo vršil v Ljubljani VII. mednarodni akademski misijonski kongres, združen z misijonskoško razstavo. Sestavil se je že pripravljajni odbor, katerega tajnik je vseučiliški profesor dr. Lambert Ehrlich. Pripravljajni odbor je dobil na razpolago prostor na ljubljanskem

Inž. Lupša. Posnetek v indijski džungli.

vselejmu in sicer v paviljonu K. S pomočjo ljubljanskega muzeja, privatnih zbirk in tehničnim vodstvom strokovnjakov, prof. Plečnika in drugih bo pripravljajni odbor skušal prirediti čim zanimivejšo razstavo. Pripravljajni odbor se je obrnil med drugim tudi na domačina, siamskega državnega svetnika in bivšega vseučiliškega

profesorja inž. Lupšo, sedaj bivajočega v Mali Nedelji pri Ljutomeru, s prošnjo, da bi razstavil na misijonski razstavi svoje dragocene etnografske zbirke iz Sijama. G. inž. Lupša je, kakor znano, živel v Aziji nad 13 let. Pri povratku v domovino po svetovni vojni je pripeljal s seboj mnogo starih predmetov, nedavno, pa mu je dovolila siamska vlada izvoz dragocene zbirke Budhinih kipov. Nedvomno bo za to zbirko, razstavljeno v Ljubljani, največ zanimanja. Izvoz Budhinih kipov dovoljuje siamska vlada v prav izjemnih primerih. Zbirka inž. Lupše je edinstvena v Jugoslaviji. Tudi laik, tekmec z najsoviteljimi zbirkami kipov starobudistične umetnosti iz prvih stoletij do Kristusa.

G. inž. Lupša bo poleg Budhinih kipov razstavil tudi svoje originalne oljne slike z najrazličnejšimi motivi; iz razvalin starobudističnih templjev, ki jih je odkril, ko je proučeval zgodovino siamske kulture.

G. inž. Lupša se je že odzval povabilu omenjenega pripravljajnega odbora, ker jamči ta za varnost razstavljenih predmetov. Zbirka inž. Lupše predstavlja namreč arheološko in umetniško ogromno vrednost. Samo za zbirko Budhinih kipov so ponujali G. Lupši 60.000 dolarjev.

Kakor znano, izda Vodnikova družba še letos za svoje člane veleznatno knjigo inž. Lupše »V džunglah belega slona«, opremljeno s krasnimi originalnimi slikami. Knjiga bo s svojo eksotično vsebino zadovoljila vsakega. Pisana je poljudno in polna najzanimivejših doživetij. Če samo radi te knjige je vredno postati član Vodnikove družbe. Poleg te knjige dobijo vsakdo za malokostno članarino, 20 Din še tri knjige. Kdor še ni postal član, naj se nemudoma zgleda pri poveljeniku ali pa naj pripravi svoje članstvo pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani.

G. Lupša se namerava v doglednem času zopet vrniti v Siam, kjer je preživel svoja najlepša leta, da dokonča svoja znanstvena raziskavanja. Le ta naj bi pripomogla k temeljitejšemu poznanju kulturnih razmer Zadne Indije. Misijonskoško razstavo se udeležijo s svojimi zbirkami tudi še nekateri drugi privatniki.

Pes in človek

Francoski pisatelj Pierre Mille meni, da je bilo zblizžanje človeka in psa prvotno združitev dveh medsebojno podpirajočih se bitij. Pes se je zatekel h človeškim naselbinam, od katerih je pričakoval koristi. Pri tem je pa nehoti služil človeku. Človek je to opazil in je rad dovolil psu prihajati v naselbino. Se zdaj pes pri mnogih nomadskih narodih nikomur ne pripada. Tako je bilo vedno ne samo pri nomadskih plemenih, temveč tudi pri plemenih, ki so že imela stalna bivališča in celo v mestih, kakor na pr. v Carigradu. Po Carigradu so se psi klatili v velikih krdelih in gospodarjev sploh niso poznali. Nekaj podobnega je s šakalom, katerega srečamo daleč od človeških bivališč zelo redko, pa tudi s hienjo, kajti stepna hiena je mnogo bolj redka, nego hiena, ki se klati okrog zamorskih naselbin.

Tu gre za neke vrste simbiozo. Krda divjih psov — divji psi živijo vedno v krdelih — so imela interes na zblizžanju s človekom in človeške naselbine skupaj s človeki psi na človek, ker je njim samim potrebno in namenjeno. Lajali so in napadali tuje ljudi in živali, če so se bližali bivališčem njihovih človeških prijateljev, ker so jih smatrali za pritepence, ki jih hočejo pregnati. Zato so spremenjali ljudi povsod, kamor jih je gnalo življenje. Sele pozneje si je človek prilastil psa.

Približno tako je tudi z mačko. Mačka se naseli samo tam, kjer so miši in podgane, te pa niso nikoli daleč od človeških bivališč. Mačka ni nikoli navezana na človeka, temveč samo na dom. Pri psu je ravno narobe. Po pravici pravimo, da človek ima psa, pri mački pa moramo reči, da ima ona človeka. V najstarejših, neolitičnih človeških ležiščih so kosti edine živali — psa. To je dokaz, da je pes že takrat živel skupaj s človekom. Nekateri pasje kosti iz pradednih časov so pa polomljene. To priča, da so naši pradedni predniki jedli tudi pse, če niso imeli nič boljšega. Približno tako so se udomačile tudi druge živali, deloma zaradi hrane, deloma pa zaradi tega, ker so se žutile v bližini človeških bivališč varno. Seveda pa niso moge slutiti, da

jih bo človek tako brezobzirno izkoriščal in pobijal.

Katastrofa na morju

V nedeljo ponoči je zavozil italijanski parnik »Littorio« v švedski parnik »Inger« in ga potopil. Italijanski parnik je vozil v gosti megli s polno paro in je švedski parnik skoro razkral na dvoje, tako da se je »Inger« v nekaj minutah potopil. Italijanski parnik je poklical radiobrojavno na pomoč več rešilnih čolnov z angleške obale. Čolni so kmalu prispeli in rešili s ponesrečenega parnika, katerega posadka je štela 18 moških, 3 med njimi enega ranjenega. Iz morja so potegnili doslej samo eno truplo. 14 mornarjev švedskega parnika je utonilo. Italijanski parnik je bil znatno poškodovan spredaj, vendar je pa z lastnimi stroji priplul do Döwera.

Radioprogram

Sobota, 7. junija.
12.30: Reprodukcijska glasba (Mašan program). 13.00: Časovna napoved, reprodukcijska glasba, 13.30: Iz današnjih dnevnikov, 18.00: Koncert Radio-orkestra, 19.00: Ivan Martelane: O zavarovanju, 19.30: Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina, 20.00: Preizkušnja Beograda, 22.00: Časovna napoved in ročila, lahka glasba, 23.00: Napoved gramov za naslednji dan

Augustus Meir:

16

Krog zločinov

Roman

Kdo je Julija Farrova?

Carbery se je nagnil čez svoj naslanjač.

— Ali ga poznate, gospod Hallam? — Če je pričakoval, da bo spravilo nepričakovano vprašanje hladnokrvnega moža v zadrego, se je temeljito zmotil. Hallam je zmalaj za glavo.

— Slišal sem pač to ime, ne poznam ga na ne. Če se prav spominjam, je vseučiliški profesor in odlični znanstvenik.

Carbery je sklonil glavo. — Da, to je čudovit mož. Caspian je velik strokovnjak na polju kemije. Hallamu se je zdelo, da je slišal v odvnetikovem glasu nekaj ironičnega, prepričan pa ni bil. Pač je pa spoznal po glasu, da Carbery nima rad profesorja. Položaj je postal zanimiv. Hallam je takoj uganil, da zaupnika nista tako dobra prijatelja, kakor bi morala biti.

— Profesor Caspian je bil intimen prijatelj sira Thomasa? — je vprašal. — Mislim, da se to ne da tako imenovati. Sir Thomas se je pa zelo zanimal za znanost. To ju je vezalo. Caspian ima hišo v temle okraju. Zadnje leto Thomasovega življenja sta se pogosto sestajala. Najbolje bo, če skličemo konferenco zaupnikov, vi nama pa predložite dokaze o identitnosti gospodične Langtonove. Dolej pa bi mi bilo ustreženo, če mi poveste njen naslov.

Hallam je bil pripravljen na to vprašanje in odgovoril je hitro. — Zdal je na počitnicah s svojo prijateljico in potuje iz kraja v kraj. Če ji pa hočete pisati, naslovite pismo na Savoy Hotel in ga izročite meni. Jamčim vam, da ji bo dostavljeno. — Odvnetnik si je zabeležil naslov in vstal.

— Hvala. Mislim, da je to vse, kar se da za zdaj storiti. Povedal sem vam vse, kar bi vas moglo zanimati. Hallam je priklimal. Vedel je, da še davnno ne ve vsega, toda priznati tega ni hotel. Dolej je zmagoval s prekrižanimi rokami. Prav lahko bi storil napako. Čim pride iz te pisarne, požene vse koleške Warnerjevega stroja, da najde gospodično Langtonovo. Noben trud ne bo prevelik za tako visoko nagrado.

Kar se tiče policije, ne bo nikoli zamenjavala Molly Langtonove, ki ji je odnesla pete iz pariškega hotela, z Marketo Langtonovo, dedinjo elmbriškega posestva. Samo v primeru... Samo v primeru, če bi jo kdo na to opozoril. Hallam se je zasmejal. S pol milijona funtov šterlingov v roki bo Molly Langtonova gotovo dobro plačala, da ostane izvestno poglavje njenega življenja pozabljeno.

Hallamovi bistro možgani so hitro delovali. Nevarnost je bila zaenkrat samo v tem, da je Molly sama čitla oglaš in da bi utegnil biti njen odgovor že v poštnem nabiralniku.

— Na svidenje, gospod Hallam. — Odvnetnik je hotel reči še »zbogom«, ko se je obrnil k vratom. Potrkal je pisar.

— Kaj je, Jeffriesi? — Pisar je stopil naravnost h Carberiju.

— Neka gospodična Julija Farrova — je zunaj, gospod. Pravi, da ima z vami sestane, toda...

— Farrova? Ne poznam tega imena. — Pravi, da je zadeva zelo nujna.

Gre baje za gospodično Marketo Langtonovo. Farrova pravi, da boste že vedeli, kaj to pomeni.

William Carbery se je naglo ozrl na Hallama, ki je stopil uljudno v stran, ko je začel pisar govoriti. Nobena mišica njegovega obraza se ni zganila. — Najbrž bo sleparica. V kratkem dobite še več takih posetov. Tako ogromna dedščina vleče.

— Recite ji, da takoj pridem, — je dejal Carbery. Pisar je odšel in starejši družabnik trdke se je znova obrnil k Hallamu in se poslovil od njega.

Gredeč po stopnicah, vodečih iz pisarne v pritličje, se je Hallam naglo odločil.

Vežna vrata je imel pred seboj, zaprta čakanica je bila pa na levi strani. Hallam se je ozrl na vse strani. Nikogar ni bilo v veži, ne na stopnišču. Namesto da bi krenil k vežnim vratom, je naglo zavil na levo, stopil v mravno, slabo opremljeno čakalnico in obstal pred neznano damo.

Julija Farrova je vstala. Bila je sloka, mršava ženska petinštrideset let, velikih črnih oči in bledega obraza. Njeni barvani lasje so utegnili biti nekoč zlati.

— Gospod Carbery? — je vprašala. Hallam je tiho zaprl vrata.

— Ne. Če pa imate kakšne informacije o gospodični Langtonovi, vam ne bo žal, če mi jih zaupate.

— Ne bo mi žal, pravite? Kako naj to vem?

Radovedno ga je pogledala. — Delam za gospodično Langtonovo. Časa ne smem izgubljati. Ali mi morete povedati kaj važnega.

— Kaj važnega? — Julija Farrova se je zaničljivo nasmehnila. — Če delate za gospodično Langtonovo, si morate v lastnem interesu čim prej zapisati za ušesa, da brez mene ne more dokazati, da je ona res Langtonova. Razumete? Ničesar ne more dokazati. Brez mene ostane gospodična Langtonova to, kar je — beračica. Najbolje bo, če spregovorim z advokatom. Prišla sem se pogajati zastra denarja, ne pa trati čas.

— Hallam je stopil naprej.

— Pripravljen sem pogajati se z vami glede denarja, gospodična Farrova. Če je res, kar pravite, sem pripravljen govoriti o visokih zneskih. Ne povejte ničesar Carberiju, od njega ne dobite niti belica. To je kakor pribito.

Ne povejte mu ničesar, sicer tudi od mene ne dobite nobene nagrade.

— Nikar tako strogo...

Obmolnila je, ker so se odprla vrata.

Revija »SAMORODNOST«

Pravkar je izšla druga dvoštevilka »Samorodnosti« s senzacionalno, veličastno tragedijo Ivana Groharja in s pestro vsebino.

Fedor Šaljapin v Pragi

Šaljapin in policijski ravnatelj — »Borisa Godunova« še vedno študira

Slavni ruski pevec Šaljapin je prišel te dni v Prago, kjer priredi koncert. V pogovoru z novinari je med drugim pripovedoval, kako je hotel prirediti nekoč v Kijevu koncert za delavce pa ga je policijski ravnatelj prepovedal. — Napotil sem se k policijskemu ravnatelju, — je pripovedoval Šaljapin, — in našel sem ga v kopalnici. Sedel je v kadi in imel pred seboj gosli in vodko. Ogledoval me je, zavijal si je žitak kvišku štrleče brke in dejal:

»Ne ugajate mi! Vaš obraz ne vzbuja zaupanja.«

Ko sem ga vprašal, zakaj, je odgovoril, da mu moj obraz ne ugaja, ker je obrit, češ da so vsi obriti tipi, ki imajo opraviti z gledališčem, sumljivi. Brke in brada da so dokaz kremenitega značaja, dočim pri obritem človeku sploh ni mogoče uganiti značaja. Dejal je še, da gledališča sploh nima rad, ker se ljudje na odru more in davijo in ker je v svojem pokliu takih reči že do grla sit.

Šaljapinu je najbolj pri srcu vloga »Borisa Godunova«. Ko so ga vprašali, zakaj ima tako rad to vlogo, je odgovoril:

— Boris se mi je tako prikupil, da sem se hotel seznaniti s partituro od začetka do konca. Pel sem vse vloge, moške in ženske, od prve do zadnje note. Takrat sem spoznal, kako velik užitek ima človek, če temeljito pozna glasbena dela. Prvič sem tudi začel razumevati dela sama. In nisem se zadovoljil z glasbeno stranjo Borisa. Hotel sem spoznati to osebnost tudi iz zgodovinskega vidika in zato sem čital Puškina in Karamzina. Toda njuno pojasnilo se mi je zdelo nezadostno in zato sem se obrnil na profesorja zgodovine na moskovski univerzi Ključovskega, ki je bil takrat na počitnicah v jarošlavljski guberniji. Prijazen starček visoke postave mi je razodel skrivnost nesrečnega Borisa in to je bilo zame odkritje. Prebila sva vsa noč na njegovem vrtu v pogovoru o Borisu. Pri skušnji sem takoj opazil, da razumejo moji kolegi napačno svoje vloge. Ravni so se po režiserjevih navodilih, kar se tiče načina petja, duha oseb pa skoro sploh niso razumeli.

V Moskvi sem postal kmalu zelo popularen pevec in občinstvo je pridno posečalo moje predstave. Toda pri premijeri »Borisa Godunova« je bil sprejem tako hladen, da sem se zgrozil. Občinstvo nikoli ni razumelo te opere, ker je mislo nikoli vpričo iz interpretacijskim razumevanjem njenega

shakespearevskega duha. Toda prizor halucinacije napravi globok vtis in predstava se je zaključila s triumfom. Pri sledeči predstavi je sledilo občinstvo godbi pozornije in takoj je občutilo nieno lepoto. Glavno delo je storjeno šele med nadaljnjimi predstavami in zato se nikar ne čudite, če trdim, da Borisa še vedno študiram.

Takoj po prihodu slavnega pevca v Prago se je vršila prva skušnja za današnji nastop Šaljapina, pri kateri je pa pevec dirigiral in dirigent pel. Vlogi sta se kar sami po sebi zamenjali, Šaljapin in Oskar Nedbal, oba slavna moža, sta presedela za klavirjem cele tri ure. Srečala sta se prvič, pa sta čudovito harmonirala. Šaljapin ni zavidal Nedbalu njegovega glasu, Nedbal se pa ni bal, da bi mu Šaljapin danes odnesel dirigentske lavirke. Oba sta dokazala ne le svoje talente, temveč tudi vztrajnost, zlasti Šaljapin. Slavni pevec je storil v dveh dneh mnogo. 31. maja je pel na velikem koncertu v Parizu, po koncertu je s prijatelji vso noč prekrakal. 1. junija je sedel v praški brzovlak in se vozil 26 ur. 2. junija zvečer je prišel v Prago in že pol ure po prihodu se je pričela skušnja za »Boris Godunova«. Pozabiti pa ne smemo, da je Šaljapin star že 57 let.

V treh urah sta Nedbal in Šaljapin predelala vse prizore, v katerih Šaljapin nastopa, a ob 10. zvečer je slavni pevec že sedel v jugoslovanski gostilni »Kumanovo« v družbi igralcev slovaškega Narodnega gledališča iz Bratislave. Človek bi ne verjel, da živahni, neprestano govoreči pevec sivih las že dve noči ni spal, da se je pripeljal iz Pariza v Prago, presedel tri ure pri klavirju in ostal navzlic temu svež in duhovit. Ponoči se je pa pripetil na Vavlskem trgu značilen dogodek. Šaljapin je šel peš, približal se mu je prodajalec novlin v zakrpani platneni obleki. Ozrl se je na Šaljapina in čim ga je spoznal, je zaklical: »Pozdravljaj, g. Šaljapin, v Pragi! Šaljapin je bil presenečen. Vprašal je dečka, od kod ga pozna in pobi se je odrezal: »Kaj pa mislite, da bi praški prodajalec novlin ne poznal Šaljapina?«

Pred odhodom v Prago je govoril Šaljapin s pariškimi novinari o sedanji gledališki krizi in dejal je, da presoja to vprašanje iz čisto posebnega vidika. Po njegovem mnenju gledališki umetnosti ne preti nevarnost v obliki konkurence filma, temveč v pomanjkanju dobrih igralcev. Ne gre za talente, je dejal slavni ruski pevec. Kaj je sploh

talent? Včasih se igra pastirček na paši in pase krave, pa se skriva v njem morda velik umetnik. Prej ali slej se to pokaže. Gospodarske razmere so sedaj take, da bi radi vsi igrali glavne vloge. Posledica je povprečnost in vedno manjše zanimanje za gledališče.

Zvočni film po Šaljapinovem mnenju nima velikega pomena. Filmi ne bodo nikoli nadomestili gledališča, kakor ne more fotografija nadomestiti umetniške slike ali strojni izdelki ročnih. Živ igralec je za občinstvo vedno zanimivejši od njegove fotografije. Tudi okvir kinematografa je v tem smislu omejen. Šaljapina so hoteli angažirati za opero v filmu. Ponudbe ni odklonil zaradi preniškega honorarja, temveč zato, ker ne veruje, da bi bilo na platnu vse tako, kakor si želi. Saj je itak potreben velik talent, da opera ni dolgočasna. Na platno prenešana opera bi bila pa še dolgočasnejša. Naj mi na prejšnjem pokažejo, kakšna je opera v filmu, pa bom morda ponudbo sprejel, je dejal Šaljapin.

Treba je znižati vstopnino v gledališče in na koncerte, da se konkurenca kinematografa ne bo čutila, meni Šaljapin. Vprašanje je seveda, kako to storiti. Šaljapinu očitajo, da zahteva preveč za svoje koncerte. Pozabljajo pa, da mora živeti v zadovoljstvu, če hoče dobro peti, obenem pa skrbeti za svojo veliko rodbino in podpirati tuje ljudi. Na leto lahko priredi največ 50 do 70 koncertov, misli pa mora tudi na črne dni, ko ne bo mogel več peti.

Mesto večne mladosti

Problem večne mladosti je vprašanje, ki zelo zanima ameriški tisk, ameriške zdravnike in sploh vsa ameriško javnost. Če građe v Ameriki za dolarje tehnična čuda, zakaj bi ne mogli v deželi s tako visoko valuto za denar izdelovati umetne lepote in umetne mladosti? In res je nastalo zadnje čase v New Yorku mnogo salonov lepote in mnogi zdravniki so se lotili naloge pomladiti ves newyorški ženski svet, ki lahko tako uslugo dobro plača.

Zdravniki vbrizgajo pod kožo neko posebno tekočino, z voskom izravnavajo pod kožo gube, zleže nadomeste z drugimi, lase pobarvajo itd. Tisoči žensk prihajajo dnevno iz čarovnih delavnic lepote in vse so docela izpremenjene in pomlajene. In te ženske postanejo umetno mlade ne samo na zunaj, temveč tudi po svojem nehanju. Plešejo navdušeno, kade kakor Turki, kokerirajo, goje telovadbo, skratka podobno so v vsem 16 letnim dekletom. To je prava epidemija pomlajevanja, ki se je lotila newyorškega ženskega sveta. Ameriški listi pravijo, da čez 10 let v New Yorku ne bo nobene stare ženske in da bo matrona s sivimi lasmi redka kakor bela vrana.

Postrežljiva.

— Gospodična, dajte mi ključek od svojega srca.

— Ključka vam ne morem dati, toda to nič ne de. Kar potrkajte zvečer trikrat na vrata, pa vam odprem.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Postrežnica

za vse dopolne iše mesta. Naslov v upravi lista. 1730

Žgano apno

najboljši kamen od 15. julia naprej nudi Boštjan Stebe, Solčava 8, železniška post. Šmartno ob Paki. 1774

L. Mikuš

Mestni trg šte. 14
Ivornica dežnikov,
zaloga izprehajalnih palic

Za birmo

ure, zlatina in srebrnina s popustom 15 % pri

Ivan Pakiž

Ljubljana, Pred Škofijo 15.

KRALJEVICA

Prekrasno morskopališče in letovišče, 3 ure od Sušaka s parnikom in dober avtobusni promet s postaje Plase-Crikvenica. Izleti v igličaste gozdove. Kapanje in različni sporti na suhem in na vodi. Številni hoteli, pensioni in privatna stanovanja nudijo prijetno bivanje, in to so »Prah«, »Union«, »Riviera«, »Carovo«.

Restavracije: »Zrinjski«, »Bosna«, »Zagreb« in mnoge manjše gostilne.

Prospekte pošljite na željo: Ljudsko poverjenstvo, Kraljevica, in pisarne »Putnik«. 52/1

Na birmo

ostanejo najlepši spomin: ure, zlatina, katero kupite najceneje pri Fr. P. Zajec, Ljubljana, Start trg 9. 1643

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnje uporabo, za stavbe ima stalno v zalozilnici, dr. z o. z., Ljubljana — Dunajska c. 46, telefon šte. 2820. 47/7

Pozor na paviljon H 570

Sole, zastopniki, trgovci

teh. novosti

Jugoslovanski

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

trgovci

P. t. kupcem klavirjev

sporočamo, da razstavlja svetovnoznana češkoslovaška tvornica klavirjev »Dallbor« v Zakolaneh pri Pragi, ČSR, svoje prvovrstne klavirje in pianine na velesejmi v Ljubljani, paviljon E 17. Cene brezkonkurenčne, lep zvok in ugodni plačilni pogoji. 1769

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje najceneje kupite pri

RUDOLF SEVER

Maršič trg 2

Zahtevajte vzorce! 29/T

Marija Rogeli

manufakturna trgovina

perilo za dame in gospode.

Blago dobro — cene nizke.

Sv. Petra cesta 26

Bres posebnega namaza

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naša srčno ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Franja Šega
kr. poštarica v pok.

v četrtek, dne 5. t. m. zjutraj, previde-na s svetotajstvi boguudano preminula.

Pogreb predobro pokojnice bo v soboto, dne 7. junija 1930 ob 2. uri popoldne izpred mrtvaške veže Stara pot št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana - Jesenice, dne 5. junija 1930.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod občine Ljubljana

Pozor! Pristine perzijske preproge

V. H. Adjiman iz Carigrada

imetnik trvdke „Teppichhaus zum Türken“,
Graz, Kalchberggasse

je zopet v Ljubljani in vabi p. n. odjemalce in reflektante na neobvezno ogledovanje bogate zaloge. — Na velesejmu: paviljon »E«, št. 14—16. Pazite natančno na naslov. — Reelne cene!

Žrebanje razredne loterije

Dne 2. junija so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:
Din 2000.— št. 67.534.

Din 500.— št.: 1855, 8001, 17.932, 17.935, 19.175, 19.186, 19.193, 29.299, 33.793, 35.394, 36.651, 37.741, 38.151, 38.152, 38.160, 39.501, 39.507, 39.536, 39.562, 39.577, 42.952, 42.966, 44.146, 46.627, 46.649, 48.391, 49.419, 49.429, 57.321, 58.810, 58.879, 66.409, 66.425, 67.520, 68.761, 69.153, 69.175, 69.409, 69.438, 69.479, 72.090, 75.080, 76.620, 77.211, 77.278, 77.321, 77.345, 86.984, 87.919, 89.112, 89.116, 89.117, 91.316, 96.631, 96.618, 96.673, 96.809, 96.821, 96.894, 96.895, 98.119, 98.176, 98.180, 98.920, 99.177.

Zadružna hranilnica, Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Prodaja lestencev in svetilk

Vsled preureditve trgovskih prostorov bodem prodajal od 1. junija do preklica razne lestence in svetilke za jedilnice, spalnice, salone, kopalnice, za nočne omarice itd. po najnižjih cenah.

Ivan Božataj

konces. elektrotehnično podjetje

Kongresni trg 19, poleg nunske cerkve